

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

Sněmovní 176/4

118 26 Praha 1 - Malá Strana

Senát Parlamentu ČR

Valdštejnské náměstí 17/4

Praha 1, 118 01

Praha, 5. 10. 2022

Vyjádření profesních asociací v hudebním a filmovém sektoru k pozměňovacímu návrhu poslanců Jakuba Michálka a Šimona Hellera (PN č. 1303) k novele autorského zákona (doplnění § 23 AZ o novou větu)

Vážená paní poslankyně,

Vážený pane poslanče,

Vážená paní senátorko,

Vážený pane senátore,

obracíme se na Vás jako profesní organizace v **oblasti hudby a filmu**, které sdružují profesionály, tvůrce a podnikatele v těchto kulturních odvětvích. Sdružujeme autory, interprety (herce, muzikanty, zpěváky), producenty a vydavatele, ale i související technické a další profese. Krize poslední doby, související s pandemií COVID-19 a následně s energetickou a inflační krizí vyvolanou ruskou agresí na Ukrajině ukázaly, že osoby působící v kultuře jsou vysoce zranitelné a v poslední době dlouhodobě čelí existenciálním problémům. Zatímco však pandemii nebo agresi třetího státu můžeme nazývat vyšší mocí, aktuálně se **na kulturu řítí další pohroma**, která má původ v České republice a je iniciována volenými zástupci občanů ČR, poslanci Parlamentu České republiky.

Návrh **poslanců Michálka a Hellera je výrazným zásahem do práva autorů, výkonných umělců a výrobců** zvukových a zvukově obrazových záznamů ve vztahu k provozování rozhlasového a televizního vysílání. Jelikož je toto právo spravováno kolektivními správci, je za tímto pozměňovacím návrhem evidentní motivace paralyzovat kolektivní správu, která je často se opakujícím tématem¹ různých zájmových skupin a představuje v českých poměrech populistické klišé, které se objevuje napříč celým politickým spektrem. Přitom veškeré prostředky, které kolektivní správci vyberou, náleží jejich klientům, tedy autorům, výkonným umělcům a výrobcům, a to nejen těm všeobecně známým, ale všem tvůrcům bez ohledu na jejich věhlas. Tato snaha přitom dopadne výhradně na osoby, které kolektivní správci zastupují - výše zmíněné umělce a další podnikatele v oblasti hudebního a filmového průmyslu..

¹ K tomu např. iniciativa z roku 2019 s podobným cílem, proti které se vymezilo v online petici vymezilo téměř 2000 občanů ČR, dostupná zde: <https://e-petice.cz/petitions/petice-proti-senatnimu-navrhu-na-novelizaci-23-autorskeho-zakona-.html>

Kupříkladu pouze kolektivní správce INTERGRAM, nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů, z. s. spravuje práva minimálně 17 624 osob působících v ČR². V případě, že by byl autorský zákon upraven navrženým způsobem, nelze (s ohledem na vágnost navrhované změny) predikovat, jaký pokles ve vybraných prostředcích by z roku na rok nastal. Nepochybně by se však jednalo o propad v řádu desítek milionů korun a šlo by o **výpadek větší, než propad v souvislosti s pandemií COVID-19** v minulých letech; přičemž tyto prostředky by pak logicky v kultuře chyběly. Má stát kapacity, aby pomohl kultuře tak drastický výkyv ustát?

V návaznosti na uvedený propad prostředků náležejících klíčovým osobám v oblasti hudby a audiovize dojde k celkovému ochlazení na poli hudby a filmu. **V těchto odvětvích působí odhadem 300 000 osob (z toho jen v hudebním sektoru jich je na 130 000³), zaměstnanců nebo OSVČ, které budou touto změnou přímo či nepřímo zasaženy.**

Dále si dovolíme uvést, že přestože důvodová zpráva k pozměňovacímu návrhu tvrdí opak, je předmětný pozměňovací návrh **v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, s právem EU a obecnými principy autorského práva**, které jsou platné v právních řádech všech rozvinutých států světa. Pokud jde o excesivní vybírání a vymáhání licenčních odměn taktéž zmiňované v důvodové zprávě, jsou tyto limity obsažené již v existující právní úpravě a dodatečné omezení zavedením vágních a neurčitých pojmů jako je „nahodilé zpřístupnění“ a „nevýdělečná povaha“ by spíše způsobilo vysokou **právní nejistotu pro uživatele i kulturní sektor** na mnoho let. **To by do budoucna vedlo k významnému nárůstu soudních sporů jak v rámci tuzemské soudní soustavy, tak před Soudním dvorem Evropské unie; a to včetně řízení vedených proti České republice.**

Projednávaná novela autorského zákona implementuje Směrnici Evropské unie, jež má za cíl zlepšit postavení autorů, výkonných umělců a výrobců⁴. Prosíme mějte toto na paměti a vězte, že dopad předmětného pozměňovacího návrhu je zcela opačný. Jeho důsledky jsou dalekosáhlé a **ohrožují českou kulturu.**

My, níže podepsané organizace působící v oblasti hudebního a filmového sektoru, nesouhlasíme s tímto pozměňovacím návrhem a žádáme, aby byla novela autorského zákona přijata bez této změny.

Děkujeme Vám za zvážení našich argumentů a za čas, který jste tomuto dopisu věnovali.

S pozdravem a přáním pěkného dne

Česká obec hudební, z.s. - Jakub Nový

MMF Czech republic z.s. - Petr Blažek

PLATFORMA Českých nezávislých výrobců zvukových záznamů, z. s. - JUDr. Martin Nedvěd

DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, z.s. - prof. JUDr. Jiří Srstka

Česká národní skupina Mezinárodní federace hudebního průmyslu, z. s. (ČNS IFPI) - JUDr. et MgA. Petra Žikovská

² K tomu viz Zpravodaj INTERGRAM 2022, dostupný zde:

<https://www.intergram.cz/wp-content/uploads/2022/09/Zpravodaj-2022.pdf>

³ Jak vyplývá z analýzy *Dopady opatření v souvislosti s koronakrizí na HUDEBNÍ PRŮMYSL A NÁVRHY MOŽNÝCH ŘEŠENÍ* dostupné zde: <https://www.sai.cz/wp-content/uploads/2020/05/ANAL%C3%9DZA-DOPAD%C5%AE-COVID-19.pdf>

⁴ Směrnice 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu (Česká verze dostupná zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0790&from=pt>).

Svaz autorů a interpretů, z.s. - Jakub Nový

INTERGRAM z.s. - JUDr. Ludvík Bohman